

Izhaja vsak dan

tudi ob nedeljah in praznikih) ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Posamezne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Molin piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Cene oglaševanja 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilne pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo. Naročnino, oglaševanje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijski lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12

Plenarna seja avstrijske delegacije.

(Brzjavno poročilo)

DUNAJ 25. Proračunski odsek avstrijske delegacije je rešil proračune skupnega ministerstva in najvišjega računskega dvora ter sklepni račun.

Deleg. Sylvester urgiral je izvedenje resolucije, vprejete lanskega leta po delegaciji, tiče se polaganja računov o takozvanih centralnih aktivih.

Državni finančni minister baron Burian je izjavil, da ni pooblaščen poročati o skupnih aktivih, ne da bi mu to naložili oboje-stranski vladi, ki imate o tem odločevati.

Minister je na to poročal o zakonito dovoljenih posojilih bosanske uprave v svrhu gradnje železnice, katere posojila so se izplačala iz skupnih aktiv. Po tem dolguje Bosna skupni vladi 30.638.000 kron, med tem ko ima pravico pri skupnem finančnem ministerstvu še do 10 milijonov kron za obrestovanje amortizacije.

Predsednik najvišjega računskega dvora, Plener, je pojasnjeval, da se do sedaj ni ničesar sklepalo o skupnih aktivih, ker se je l. 1868, takoj po uvedanju dualizma, ustnovila likvidacijska komisija, ki se pa glede razdeljevalnega ključa nekaterih zahtev skupnih aktiv ni mogla sporazumeti, valed česar se je varstvo teh aktiv poverilo državnemu finančnemu ministerstvu. Sicer pa so se ta skupna aktivna, ki sestojajo iz takozvanih blagajničnih prebitkov in skupnih depozitov, skrčila sedaj na minimum.

Položaj v vzhodni Aziji.

TOKIO 25. (Reuterjev biró). Tukaj se misli, da se je izjavila Koreja neutralno pod ruskim vplivom.

SEOUL 25. Korejanski poslanik v Petrogradu je brzjavil semkaj, da ruska vlada ne odobrava korejanske izjave za neutralnost.

PETROGRAD 25. Ruska brzjavna agencija poroča iz Port Arturja: Glasom vesti v nekem listu odpotoval je kitajski general Ma na čelu 20 polkov v Šinhajkvan, da zasede strateške točke na meji pokrajine Pšai.

TOKIO 25. Japonski tolmač tukajšnjega ruskega vojaškega atašee bil je v soboto aretiran, ker je na sumu špijonaze. Istega bodo sodili v Jokchami. Tudi na več drugih leti tak sum.

RIM 25. »Patria« trdi, da se v tukajšnjih političnih krogih širi govorica, da se

italijanskemu kralju poveri razsojanje rusko-japonskega spora.

Cinizem pruske protipoljske politike.

(Brzjavno poročilo)

BEROLIN 25. V današnji seji pruske zbornice izjavil je minister za notranje stvari, baron Hammerstein, da ni nikakega govora o spremembi vladnega sistema v zgornji Šleziji ter da bo vlada z vso energijo nastopala proti posebnim političnim stremeljenjem, da ohrani nemško gospodstvo na Poznanjskem (Pohvala na desnici), kar velja tudi za zgornjo Šlezijo. Tam so razmere čisto drugačne, kakor na Poznanjskem. V zgornji Šleziji — dejal je minister — imamo veleposelstvo, ki je bistveno nemško, katoliško svečenstvo, čegar zastopniki še danes stojijo na nemškem temelju in slednjič dobro razvito obrt, ki je prevejana nemškim duhom. To so činitelji, s katerimi imamo računati. Žalibog pa je združenje poljstva se socialno demokracijo tudi v zgornji Šleziji provzročilo tako ljutost, da so potrebne energične odredbe. Zaupajoč v patrijotično mišljenje vimoke zbornice, nastopimo s takimi denarnimi zahtevami, ki so potrebne v interesu nemštva. Posl. Richter — nadaljeval je minister — je trdil, da ni opazati nikakega vpeha naše poljske politike, a opomniti moram, da se tako velik boj razvija polgoma in neprestano in mora biti za vedno naša naloga, da skrbimo za potlačanje poljskega mišljenja in za vedno večji procvit nemškega čustvovanja.

V odgovoru na izvajanja poljskega poslanca Jozdzew-kega, kateri je obdolžil vlado, da je kriva ljutega boja v zgornji Šleziji, izjavil je minister Hammerstein, da se poljsko vprašanje pomiri šele tedaj, ko na Pruskem ne bo več Poljakov, marveč bodo le poljsko govoreči Prusi, ki bi bili izključno zvesti nemški podaniki, ako ne bi se bila me-dnje zanesla velikopoljska agitacija. Ista ni navstala v zgornji Šleziji, marveč se je tjakaj importirala iz Galicije. V zgornji Šleziji so zaman vsa prizadevanja, da bi se proglasila neodvisnost. Ako se bodo Poljaki priznavali za nič drugega, nego Pruse, zavzela bo tudi vlada drugačno stališče. Žalibog pa so stvari čisto drugačne. Vse, kar je pruskega, se napada in vlačí v blato.

Brzjavne vesti.

Iz ogrske zbornice.

BUDIMPEŠTA 25. Predsednik Perczel je ob 10. uri in pol zjutraj otvoril sejo. —

zvečer kakor navadno. Toda niso je več videli žive, zakaj tega večera se je vrgla pod vlak, ki jo je prerezal na dvoje.

Sam oče Ignacij jo je pokopal. Žene takrat ni bilo v cerkvi, ob novici o smrti hčerke Vere jo je začela kap. Nogi, roki in jezik so jej otrpili in ležala je nepremično v mračni čumnati, med tem ko so zavezali v zvoniku zvonove. Čula je, ko so prišli ljudje iz cerkve, kako so peli pevci proti njihovi hiši ter se je trudila, da bi dvignila roko, da bi se prekrizala, toda roka se ni vdala. Hotela je reči: »Z Bogom, Vera!«, toda jezik je ležal debel in težak v njenih ustih. In ležala je tako mirno, da bi on, ki bi jo slučajno videl, gotovo mislil, da tukaj počiva človek, ali da spi. Samo očesi je imela odprti.

V cerkvi na pogrebu je bilo mnogo ljudstva. Prišli so znanci očeta Ignacija, pa tudi tuje in vsi ondi zbrani so pomilovali Vero, ki je preminula tako grozne smrti. Prizadevali so si, da bi v kretanju in glasu očeta Ignacija zapazili znamenja težkega gorja. Niso imeli radi očeta Ignacija radi tega, ker je bil v svojem vedenju surov in ponosen; sovražil je grešnike in ni jim rad odpustal. In vsem je bilo ljubo videti ga trpečega, pobitega in priznavajočega si, da je on kriv hčerkinne smrti. In vsi so ga ogledovali radovedno, on pa, čuteči vprta pogleda v svoj krepki in široki hrbet, je mislil ob

Zbornica je prešla na dnevni red in nalaževala razpravo o rekrutni predlogi.

Potem ko je Ivan Molnár (ljudska stranka) govoril proti predlogi, začel je govoriti posl. Röderkazy. Za njim so govorili še trije poslanci, na kar se je brez posebnih dogodkov seja zaključila.

Boj proti ogrski obstrukciji.

BUDIMPEŠTA 25. »Pest. Hirlap« piše, da Tisza bržkone že jutri ali pojutrišnjem opozori obstrukcijo, da je zadnji čas, da položi izredno orožje. Ako se obstrukcija ne bo dala pregovoriti, trajala bodo posvetovanja delegacij približno do 20. februarja. Poslanska zbornica tekom tega časa ne bo imela seje. Na to se spremeni zbornični poslovni red in se rešijo državne potrebe. Temu bo sledilo razpuščenje poslanske zbornice. Nove volitve vršile se bodo koncem aprila in pričetkom maja. Za vse te odredbe ima Tisza že pooblaščenje.

Vojvoda Friderik Anhaltski.

DESSAU 25. Vojvoda Friderik je večeraj po noči umrl.

Bechtolsheim umrl.

DUNAJ 25. Danes zjutraj je tukaj umrl bivši korni poveljnik v Zagrebu, general konjice baron Bechtolsheim.

TRIDENT 25. Nadvojvoda Evgen je prekinil vojno nadzorovanje in je odpotoval danes zvečer na Dunaj k pogrebu generala konjeništvá, barona Bechtolsheima.

Bivši predsednik avstro-ogrškega eksportnega društva umrl.

DUNAJ 25. Danes predpoludne je umrl bivši predsednik avstro-ogrškega eksportnega društva, Fran Wilhelm, 72 let star.

Macedonske reforme.

SREDEK 25. Bolgarska brzjavna agencija dementira po vrsti vsa slednja poročila Porte na rusko in avstrijsko poslaništvo, v katerih poročilih se obdolžuje Bolgarijo, da povspesuje revolucionarno gibanje in se pripravlja na vojno. Brzjavka omenjene agencije trdi, da si je Turčija izmislila te obdolžitve, da s tem opraviči neizvrševanje reform ter lastno oboroževanje v svrhu napada na Bolgarijo.

Potrjena razsodba proti posl. Hybešu.

DUNAJ 25. Kasacijsko sodišče je odbilo pritožbo poslanca Hybeša proti razsodbi brskega porotnega sodišča, ki je posl. Hybeša radi razžalitve nekega orožnika obsodilo na 6 tedenski poostreni zapor.

Seja moravskega spravnega odseka.

BRNO 25. Permanentni spravni odsek moravskega deželnega zbora, ki sestoji iz 21

enem na umrlo hčerko in na to, kako naj postopa, da ne bi škodoval svojemu ugledu.

In tako, trd in raven, je odšel oče Ignacij na pokopališče, takšen se je tudi vrnil od ondot.

Samo pri vratih v ženinó čumnato se mu je hrbet nekoliko skrivil; toda to se je vtegnilo zgoditi tudi vsled tega, ker je večina durij bila prenizka za njegovo postavo. Prišedši od svetlobe, je le s težavo razločal lice svoje žene, ko pa je je razločil, se je močno začudil temu, da je isto povsem mirno in da v njenih očeh ni solz. In zares ni bilo v teh očeh ni jeze, niti gorja; bile so neme ter so težko, uporno molčale, kakor vse njeno dobro rejeno, onemoglo telo, ležeča na pernici.

»Nu, kaj, kako se počutiš?« jo je vprašal oče Ignacij.

Toda usta so bila nema; molčali sta tudi očesi. Oče Ignacij jej položil roko na čelo; bilo je hladno in vlažno, toda Olga Stepanovna ni izrazila z ničemer, da bi bila začutila to dotiko. In ko je oče Ignacij odtegnil roko, ga je gledalo nepremično dvoje sivih, globokih očes, ki sta se kazali skoro črni od razžirjenih zenic, toda v njih ni bilo ni tuge, niti jeze.

»Nu, jaz pojdem v svojo sobo«, je rekel oče Ignacij, kateremu se je zdelo tu nekako hladno in strašno.

Prekoračil je obednico, kjer je bilo vse

členov, imel je danes sejo, v kateri so bili izvoljeni referenti in koreferenti za vse odseku odkazane zadeve. Nadalje so bili izvoljeni 3 pododseki in sicer za volilno reformo, za kurije in za šolstvo. Nadalje se je sklenilo, da odsekov razprave načelno ne bodo tajne in da se vlado pozove v seje. Med predlogi, odkazanimi pododseku, so sledeči: sprememba deželnega reda in deželnega volilnega reda, izvedenje enakopravnosti obeh deželnih jezikov, ustanovitev češkega in nemškega vseučilišča na Moravskem, razdelitev deželnega šolskega sveta v dve narodni sekciji in razdelitev okrajnih šolskih svetov po narodnih skupinah, nadalje ustanovitev šol za narodne manjšine, sklenjenje zakona glede kurij in slednjič ureditev rabe obeh deželnih jezikov na avtonomnih oblastvih.

Proučevalno potovanje nižjeavstrijskega obrtnega društva.

DUNAJ 25. Nižjeavstrijsko obrtno društvo priredi v mesecu avgustu proučevalno potovanje v Zedinjene države. Isto obišče razstavo v St. Louisu in znamenitejša industrijska in trgovinska središča.

Pošta za vojno ladijo »Frundsberg«.

DUNAJ 25. Pošta za vojno ladijo »Frundsberg« se bo odpravljala v Smirno iz poštne urada Dunaj I. dnevno ob 8. uri in 50 minut v jutro a iz Jržavnega kolodvora in poštne urada Trst I. dnevno ob 8. uri in 15 minut zvečer.

Zborovanje avstrijskih mlekarjev.

DUNAJ 25. V popoldnevni seji prvega avstrijskega mlekarskega zborovanja se je po živahni razpravi sklenilo, sklicati shod mlekarjev, da se ustanovijo mlekarska društva, katere bi se združila v večje mlekarske zveze in te potem v državno mlekarsko zvezo. Vlada se ima naprositi, da izvede te želje in da podeli potrebna denarna sredstva. Nadalje je bil vsprejet predlog poročevalca prof. dra. Winklerja z Dunaja, da se osnuje stalni mlekarski komitet za Avstrijo.

Ministerski predsednik grof Tisza na Dunaju.

BUDIMPEŠTA 25. Ministerski predsednik grof Tisza odpotuje v sredo na Dunaj, da poroča cesarju o položaju. V četrtek pada ministerski predsednik v zbornici izjavo, tiče se nadaljnega zasedanja delegacij.

Nadomestna volitev na Francozskem.

REMIREMONT 25. Na tukajšnji nadomestnej volitvi, ki je postala potrebna vsled vatopa posl. Melina v senat, bi je izvoljen nacjonalist Flayelle.

čisto in urejeno kakor zmerom in visoki atoli, pokriti z belimi preprogami, so stali podobno mrljem na parah. Na enem oknu je visela iz žice narejena kletka, toda bila je prazna in je imela vrata odprta.

»Anastazija!« je zakričal oče Ignacij in glas se je celo njemu samemu zdel surov; celo njemu samemu je bilo zoperno, da kriči tako glasno v teh tihih sobah, sedaj, uprav po pogrebu svoje hčerke.

»Anastazija!«, je poklical tiheje, »kje je kanarček?«.

Kuharica, jokajoča se tako močno, da jej je kar nos otekel in postal rdeč kakor pesa, je odvrnila osorno:

»Znano je kje. Zletel je.«.

»Čemu si ga izpustila?« je zahrnel oče Ignacij ter naježil obrvi.

Anastazija se je zjokala; podgrnivši si lice s škriči svojega robca, je rekla skozi solze:

»To je bila duša gospice... Je li mari možno držati jo?«

In očetu Ignaciju se je zazdelo, da je bil rumenkasti živahen kanarček, pevajoči vsikdar z naklonjeno glavo, zares Verina duša; in ako bi on ne bil odletel, pa bi ne bilo možno reči, da je Vera umrla. In on se je še huje razsrdil nad kuharico ter zakričal:

»Poberi se ven!« In ko ga Anastazija ni takoj umela, je dodal: »Neumnica!«

(Pride še.)

PODLISTEK.

Molčanje.

Pripovedka, ruski spisal Leonid Andrejev.

Posl. —kl.—

I.

Skoro posiloma je odvel svojo ženo; in ko je Olga Stepanovna stopajoča po stopnjicah, jela iti počasnije, je govorila rezko, šepetaje:

»U-n! Ti si jo napravil takšco. Po tebi je podedovala ona to vedenje. Ti boš odgovoren. Oh, kako sem nesrečna...«

In ona se je zjokala ter pogostoma pomelikalala z očmi, ker ni videla stopnjic, in je korakala tako previdno, kakor da je spodaj brezno, v katero bi imela pasti.

Od tega dneva je oče Ignacij nehal govoriti s hčerko, toda ona kakor bi tega niti ne zapazila. Kakor poprej je sama ležala v svoji čumnati, sama hodila in pogostoma, pogostoma si drgnila z dlanjó oči, prav tako kakor bi jej bile zalepljene. In potra od teh dveh mladih ljudi, je Olga Stepanovna, sama ljubeča šalo in smeh, obupovala in sahnela, ne znajoča, kaj ima govoriti in kaj delati.

Nekekrati se je Vera šla sprehajati. Tudi čez teden dni po tem razgovoru je bila odšla

Prehlajenje španskega kralja.
MADRID 25. Kralj je še vedno prehlajen.

Izjave francoskega ministra Pelletana.
BORDEAUX 25. Na nekem tu prirejenem banketu imel je mornariški minister Pelletan govor, v katerem je zavračal proti njemu naperjena očitania, da dezorganizuje mornarico in je izjavil, da on hoče mornarico le reformirati. Nadalje je branil politiko ministerskega predsednika Combessa in je pozivljaval republikance naj bodo složni.

Ustaja na otoku San Domingo.
SAN DOMINGO 25. Sinoči so se zapalile hiše v predmestju.

Ustaja v nemški jugozapadni Afriki.
BERLIN 25. Glasom službenega brzojavnega obvestila in Windhofs od dne 17. t. m., je Windhof še vedno v nevarnosti. Iz Okshandije ni od 12. t. m. dospela nobena vest. Poskusi za osvoboditev mesta so ponesrečili z velikimi izgubami.

Pri farmi »Hoffnung« je bil dne 15. t. m. vspesen boj čet, ki so šle na rekognosciranje, pri katerem je padel rezervni častnik Boyensen, en podčastnik in 6 mož. Od ustašev je bilo umorjenih 5 naselnikov z ženskami in otroci. Proti Windhofu stopa 5 oddelkov Herrossov.

Turčija toži.

CARIGRAD 25. Poročilo Porte na poslanstvu Rusije in Avstrije pravi, da je začel komite prebivalstvo v Ohridi podpihovati za ustajo v prhodnji spomladi. Tam se pričakujejo štirje bolgarski častniki, kateri prevzamejo vodstvo ustaje. Zastopniki komiteja da izsiljujejo iz prebivalstva denarje prispevke za nakupovanje orožja. Bolgarski metropolit v Ohridi nadaljuje ustaško agitacijo; v metropolitanskem poslopju in drugje da je spravljenega margo orožja za ustaše. Komitadži da so sklenili provzročevati pretepe med kristijani in mohamedanci, moriti oni Bolgare, ki se bodo podajali brez privolenja komiteja in pripisovati umore turškim vojakom, sploh uprizarjati povsod vsakovrstne mahinacije, katere bi ovirale uvajanje reform. Komite da nasilno postopa proti onim Bolgarom, katerih ne more pregovoriti, da bi pristopili k ustasem. Nadalje da silijo revno prebivalstvo, naj najema pri poljedeljski banki posojila, da jim potem izvaljajo denar.

Nezgoda v gledališču.

BEROLIN 25. Kakor mnogi jutranji listi javljajo, padel je v nedeljo zvečer za časa predstave v nemškem gledališču del stropa nad hodnikom. V prostorih za gledalce se je slišalo s tem provzročeno bobnenje, podobno gromu. Gledalci, ki so mislili, da je nastal cignec, so hitro vstali in so hoteli bežati. Igralec Pauly je pomiril občinstvo. V kratkem so dospeli gasilci in njih poveljnik je izjavil, da ni nobene nevarnosti, na kar se je nadaljevalo s predstavo. Ranjena sta bila na glavi dva zapiralec lož od padajočega kamenja.

Po požaru v Aalesundu.

KRISTIJANIJA 25. Požar je uničil vse razen 20—30 malih hiš ter carinske hiše in ekspedicijskega skladišča na obrežju. Veliko nevretime otežuje položaj družinam, ki so brez strehe. Na poti je več pomožnih ekspedicijskih bližnjih mest. Prebivalcem je jako težavno dospeti na parnike, kateri jih prevažajo v Malde.

KRISTIJANIJA 25. Požar v Aalesundu je navstal ob 2. uri in pol po polnoči v tovarni aalesundske Preserving Company. Prvi je zapazil požar neki pomorski kapetan, kateri je po svojem močtvu dal takoj o tem obvestiti prebivalstvo. V manj, nego dveh urah bil je več del mesta upepeljen in prebivalstvo ni moglo drugzega, nego bežati pred požarom. Početkom se je res skušalo nekaj rešiti in se je mnogo predmetov spravilo na ulice a požar se je tako naglo širil, da je bilo treba vse prepušiti plamenu in zbežati. Glasom poročil aalesundskega magistrata prebiva na poljih pred mestom kakih 10.000 polnsgih oseb. Otroci so večinoma spravljani v borgunske cerkvi, med tem ko se je del odraslih ljudij zatekel v bližnje vasi. Dosedaj ni bilo še možno priti do splošnega pregleda polčaja. Groza in zmešnjava je bila tako velika, da ni bilo niti mogoče misliti na rešilno akcijo. Tudi dva majhna parnika v pristanišču sta popolnoma zgorela. Mnogo jadrenic so morali potopiti, da so jih rešili pred požarom.

Bolniki iz bolnišnice so se prepeljali iz mesta na vozovih in so se spravili pod streho v bližnje vasi.

Iz Kristjansunda odplul je velik parnik proti Aalesundu a se je moral povrniti, ker so bile vse ladije v pristanišču v plamenih. Prebivalstvo zelo trpi valed mrazu in groznega viharja. Ker je tudi morje zelo razburkano, morajo se živila in druge potrebščine dovažati le po kopaem.

KRISTIJANIJA 25. Sodi se, da je o požaru v Aalesundu nekaj ljudij izgubilo življenje.

BREMEN 25. Iz Bremerhavena odplul je večeraj v Aalesund na pomoč parnik severonemškega Lloyda »Wimar«.

KRISTIJANIJA 25. Gasilci so po 24 urnem delu opustili brezvspešen boj proti ogoju. Večeraj ob 8. uri v jutro je bila vapo-stavljena telefonična zveza z Molde, fdkoder je prišla prva pomoč. Kolikor je znano, ni umrl noben človek. Vest o sožalju nemškega cesarja je bila z velikim veseljem vprejeta.

KODANJ 25. Ztružene parniške družbe pošljejo jutri parnik »Imbria« na pomoč v Aalesund, a mornarično ministerstvo pošlje toliko šotorov, postelj in kuhinjskih priprav, kolikor jih lahko pogreša. Pomožni komitet, ki se je tukaj sestavil, je zbral tekem dneva toliko denarja, da se je moglo kupiti 1000 vreč moke in drugih stvari, katere odpelje »Imbria« v Aalesund.

KODANJ 25. Pod predsedstvom prestolonaslednice Lujze se je osonal tukaj pomožni komitet za Aalesund.

AALESUND 25. Razdeljevanje živil na obrežju vrši se o grozni guče. Vsem aloejem pomanjkuje živež. Danes se prične razdeljevanje oblačil. O begu iz mesta se je poškodevalo mnogo oseb. Nekatere bolnike je zadela kap in so umrli.

KODANJ 25. Mornarično ministerstvo je odposlalo v Aalesund vojno ladijo z oblačili in odejami. Vojno ministerstvo odpošlje danes večer 520 šotorov in mnogo živil.

HAMBURG 25. Cesar Viljem je izročil tukajšnjemu pomožnemu komitetu za Aalesund 10.000 mark za dobavo obleke in živeža.

Govor dejstev.

»Laibacher Schulzeitung«, (ta »šolski« list izhaja v Ljubljani) piše v 1. številki letnika 1904. pod naslovom »Imenovanja«.

»Tovariš naš (tam stoji »amtsbruder«), ki je leta 1901. ob težavnih razmerah prevzel novoosnovano enorazredno privatno nemško ljudsko šolo v Opatiji, je bil pred kratkim imenovan e. k. učiteljem ter podrejen državni ljudski šoli v Pulju. Mi čestitamo vrlému šolniku ob Adriji na zasluženem uvrščenju v državno službo in želimo njegovemu neumornemu prizadevanju tudi v bodoče najlepših uspehov. — Isto dobnost se je izvršilo tudi imenovanje gospoda E. Brücknerja e. k. podučitelja na imenovanem zavodu. Nemška šola v Opatiji je sedaj trirazredna in je obiskovana od 140 otrok. Država je torej poplačala česar ni mogla poravnati dežela!«

Čitatelji naj izvole pazno prečitati, kar smo tu gori posneli iz nemškega »šolskega« lista, izhajajočega v prestolnici »Slovenije«, ki ga urejuje e. k. profesor Rudolf E. Peerz in ki ga izdaja društvo, imenom »Krainischer Lehrerverein«. Že dejstvo samo, da v osrednji pokrajini Slovenije z nje 95 odstotki — slovenskega prebivalstva obstoji društvo učiteljev, ki izdaja glasilo s takimi nemškona-cionalnimi tendencijami, že to dejstvo samo, pravimo, je v kričečo ilustracijo naših razmer je neoporečnim dokazom, kako ima nemška ekspanzivnost v smeri proti našemu jugu, mogočnega zaveznika in povspesevate-lja v kurzu avstrijskega zistema sploh in naučne naše uprave še posebe! Glasilo učiteljskega društva na Kranjskem proslavlja in blagoslovlja delovanje nemškega schul-veraina! To dejstvo nam kaže v bengalični razsvetljavi, kako mogočni val nemški s svojimi južnimi iztoki rije v fundamente naše ekzistence in kako sistematično mu e. k. avstrijska vlada odpira vedno nove struge...!

Ko smo mi (in sicer prvi) nedavno temu prišli vest, da je schulvereinako šolo v Opatiji država vzela v svojo upravo, jih je bilo tudi med našimi ljudmi, ki niso mogli prav verjeti tej vesti; niso nam pa hoteli prav verjeti, ko smo jim povedali, kako se je zgodilo to! Kajti način, kakor je sedanja naučna uprava izvršila podražavljenje nemške šole v Opatiji, je bil naravnost zavraten, ti-hotapski. Imenovala je dve učni sili na e. k. ljudsko šolo v Pulju! V resnici pa ni bilo na tem zavoda nobeno mesto izpraznjeno

in ni torej obstajala nikaka potreba kakega imenovanja na tem zavodu. No, razrešitev te zagonetke je došlo nam takoj po izvršenem imenovanju. Oni dve učni sili niti nisti bili namenjeni za Pulj, ampak za — Opatijo! Učitelja na zasebni ljudski šoli v Opatiji bo plačevala odsej državna blagajna, ga bodo plačevali davkoplačevalci! Ta odredba se je menda tudi naučni upravi sanji zdela — recimo — preodijozna in zato jo je izvršila tako zavratno, po tibotapski. Pristranost sedanjega avstrijskega režima v obče (in naučne uprave še posebej) nemškim stremljenjem v prilog je notorična; in če vendar niso mogli tudi naši ljudje prav verjeti v resničnost naše vesti, in izlasti ne v način, kakor je bilo izvedeno podražavljenje nemške šole v Opatiji — moremo v tem videti le znak, kako gorostasno je bilo vladino postopanje v tem slučaju.

Gornji posnetek po »Laibacher Schulzeitung« odpravlja sleherni dvom: naša vest je zadobila potrjenje v polni meri. Izlasti pa mora po podražavljenju nemške šole v Opatiji vskipeti kri med tržaškimi Slovenci in jim ogrevati čustva. Nemška šola v Opatiji obstoji še le tri leta in že je vsprejeta v državno oskrb, ali kakor »Laibacher Schulzeitung« konkretno je označa stvar: država bo plačevala učitelje za tiste Nemce v Opatiji. To dejstvo izživlje na črtanje paralele med postopanjem naučne uprave s tržaškimi Slovenci in med postopanjem s opatijskimi Nemci. Nemcev v Opatiji je le razmerno malo in so le fluktuirajoči element — danes so, jutri jih ni — vendar jim je državna uprava dala šolo že po treh letih. V Trstu pa so Slovenci avtohtonen element. Tisoči starih iz tega elementa prosijo že dve desetletji za eno borno ljudsko šolo, ne da bi državna uprava mignila ni z mazincem, da bi prišlila občino na vršenje dolžnosti nasproti temu elementu na šolskem polju (marveč daje občini še potuho na nje upor-nosti) in ne da bi ta državna uprava — če se že noče zameriti tej svoji miljenki — kaj sama storila za rešenje našega šolskega vprašanja: te krvave naše kulturne potrebe!!!

Mej postopanjem vlade v Trstu in v Opatiji je razlika, ki kriči v nebo. Med postopanjem v Opatiji in onim v Trstu se eklatantno kaže pristranost vlade nemškemu življu v prilog in nedobrohotnost do slovenskega življa! V Opatiji so že po treh letih podražavili nemško šolo in jo podredili drugi že obstoječi državni šoli. V Trstu pa ni v dolgih 20 letih državna uprava zmogla toliko pravičnosti in dobrohotnosti do nas, da bi storila za nas, kar je storila za Nemce v Opatiji!! Ta razlika ogorča, ker smo vendar vsi državljani iste države: pod istim zakonom, z istimi dolžnostmi in menda tudi istimi pravicami!

V sobotnem izdanju so čuli čitatelji v uvodnem članku govor številke iz statistike o srednjem šolstvu. Danes čujejo govor dejstev na polju šolstva. Oba ta dva govora se združujeta v harmonično označenje smeri, kateri sledi avstrijska državna uprava. Ali tudi naši Italijani bi morali slušati ta govor. Ker tudi na njih se uresniči danes jutri pregovor: Danes meni, jutri tebi. S palico, s katero oni tepejo danes nas, utegne danes jutri tepsti njih — germanska ekspanzivnost! Ali ni da bi jim morale navstajati zle slutnje po besednem boju, ki se je bil ravno kar razvil v avstrijski delegaciji med Nemcem Doberniggom in Italijanom Bennatjem?!!

„Makedonija“.

(Zvršetek.)

Iz stotine izgledov enega! Vsako leto ob početku zime se razlega iz dunajskih predmestij globokožalostna tožba o neopisno veliki bedi otrok. Tisoči otrok, nedolžnih na svoji žalostni usodi zmrzujejo in trpe lakoto v takozvanem cesarskem mestu, kateremu so namislili celo neko »zlató srce«. To je neuttajljivo nago dejstvo. Zmrzujejo in trpe lakoto od leta v leto, ne da bi se v tem krščanskem in nemškem velikem mestu, prestolnici cesarskem mestu našlo zanje mrva kruha v zadostni meri, tako mala mrva v primeru z milijardnim bogatstvom, nakopičenim v tem mestu!

Nevinstvo, ki se sicer cedi izlagane morale in razsežno govoriči o vsaki brezpo-membnosti in bedastoti — omenja tega žalostnega in toli aramotlnega dejstva komaj v kaki skriti notici — da »visoka gospoda« iz plemstva in finance niso motjeni na uživanju svojih milijonov.

In vendar nas uči vzvišeni Ustanovitelj naše vere glede otrok: »kdor pa žali enega teh najmanjih, ki verujejo vame, bilo bi najbolje, da se mu obesi mlinski kamen okolo vratu in se ga potopi v morja, kjer je najgloblje«. Luk. 17, 1, 2.

In istotako kakor ti lakoto trpeči otroci Dunaja zastoj prosijo koščeka kruha, istotako brezvspešen bi bil naš apel na kakoršnjo-koli etično čustvovanje naših narodnih nasprotnikov, s katerimi tvorimo v svojo nesrečo bolešno državo in ki le za se zahtevajo prostora na solnen.

Zato se omejamo v tem svojem novoletnem pozdravu na konstatacijo samih dejstev in na najostreji protest proti kakoršnjo-koli drznemu utešavanju diplomacije, opravljajoče le nemške posle, v osvobodjevalno akcijo balkanskih Slovanov sploh in Makedoncev še posebe.

Kar pa se dostaje avstro-ogrške diplomacije: more-li postopanje avstrijske in ogrske vlade nasproti avstrijskim in ogrskim Slovanom od nekdanj sem dajati tej diplomaciji kakov praven naslov za umešavanje v stvar balkanskih Slovanov?!

Našim plemenskim bratom v Makedoniji želimo pa iz globine srca končno in popolno osvobodjenje iz petstoletnega jarma turškega tiranstva.

Dogodki v Avstriji.

Dr. Koerber je že dobil od češkega agrarca Praškega, kateremu je bil dopisal tisto svoje famozno pismo s prijavo, da bo moralo trpeti po grozni katastrofi zadeto češko prebivalstvo, ako češki poslanci ne spre-mene svoje taktike. Odgovor pa je tak, da si ga g. Koerber gotovo ne ohrani za zrcalo: Češki poslanec je dal g. Koerberju izborno lekcijo o dolžnosti države in vlade do bednih državljanov, a s tem tudi pojasnilo, kako se je motil g. ministerski predsednik, ako je spekuliral, da bo sedanje gibanje med češkimi agrarci mogel izkoristiti za svoje politične namene.

Tudi deželni in državni poslanec Kubr, ki je predsednik izvrševalnega odbora stranke čeških agrarcev, je izdal ravnokar poziv do deželnih in državnih poslancev agrarne stranke, v katerem pravi: »Z ozirom na neugodni odgovor ministerskega predsednika Koerberja, ki hoče naše shode izkoristiti sebi in svoji taktiki v prilog, smatram za potrebno, za-prositi Vas, da v vseh okrajih — brez ozira na to, ali so prizadeti po bedi ali ne, ali so trpeli škodo ali ne — skličete protestne shode v največjem številu na katerih podrediti postopanje vlade zaslužen kritiki.«

Celo večina polskih listov obsojajo postopanje Koerberjevo in mu očitajo brez-taktnost. Jako oistro piše »Słowo Polskie«: »Vlada, ki je zagotavljala, da je nad stran-kami in nad narodnimi strastmi, ki je trdila, da cilj njeni politiki je blaginja monarhije in nje narodov, izjavlja, da hoče prebivalstvo Češke kaznovati z bedo in lakoto, dokler nje zastopniki ne odnehajo in se ne udajo želji vlade. Juristično se more izjavo vlade v »Wiener Abendpost« kvalificirati kakor izsiljevanje. Se stališča morale ne treba niti označati te izjave, s političnega stal šča pa je bila to velika pogreška. Če je bilo stališče mladočeških poslancev mlače omajano med lastnim narodom, pa jim je je izjava v »Wiener Abendpost« gotovo zopet utrdila.«

Kako je kaj gospodu dru. Koerberju v ulogi novodobnega proroka Bileama: šel je proklinjat in je — blagoslovil.

Evo vam jih nemške krščanske socija-liste v lepi slogi z liberalci in schönererjanci v gonji proti vojnu-mu ministru P treichu radi njegove zelo pametne in pravične naredbe, naj se tulji v vojski ne žali narodnostni čut Nenemcev in naj se v interesu vojske same spuštuje materini jezik členov te vojske! Tu so vam ti »krščanski« — pravičnejši ki izjavljajo v svojih glasilih, da se iz »patrijotčnih in narodnih vzrokov« pri-družujejo akciji družih Nemcev proti tej jezikovni naredbi vojnega ministra. A važno je — to treba posebno poudariti —, da na čelu tej akciji maršira »Neue Freie Presse« — ista »Neue Freie«, ki najbolj pozna intencije in misljenje vlade! Ministerski pred-sednik v duhu spojen z naskokom na vojnega ministra radi enega čina najelementarnejše pravice. Tudi to je posebno iz političnega življenja Avstrije! Kakor da je sedan a vlada položila svečano prisego, da se hoče ob vsaki priliki kompromitirati, ko gre za mrvo pravi-ce nenemškim narodom!

Užani znak na zamašku

v varstvo
proti
ponarejanju

MATTONI'S
GISSHÜBLER

MATTONIJA
Giesshübl er
Sauerbrunn.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 2 stot. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 20 K. ter se plačujejo v četrtletnih anticiptnih obrokih. Najmanjša objava 60 stot.

V Trstu.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svojo kavaru »Commercio« kjer je shajališče Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časniki.

Zaloga likerjev v sodčih in buteljkah.
Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
Zaloga vsakovrstnih vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX Veliki krah!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo z golj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Posiljam torej vsakemu sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gl. 6.60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 komadov ameriških pat. srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 komadov ameriških pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. ameriških pat. srebrnih kavskih žlic;
- 1 komad ameriška patent srebrna zajemalnica za juho;
- 1 komad ameriška patent srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorije čaše za podklado;
- 2 kom. efektivnih namiznih svečnikov;
- 1 komad cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo gl. 6.60. Vseh teh 42 predmetov je popred stalo gl. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gl. 6.60. Amerikansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bjo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz da le-ta inerat ne temelji na nikakšni slepariji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdar ne prilike, da si omisli to krasno gar-e posebno rikladna kot prekrasno

svatbeno in priložnostno darilo
kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo;
Dobiva se edino le v

A. HIRSCHBERG-a
Exportni hiši amer. pat. srebrnega blaga
na Dunaju II/3 Rembrandtstrasse 19.

Posilja se v provincijo proti povzetju, ali če znesek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina.)

Izveleček iz pohvalnih pisem:

Bil sem s poljudno krasno garnituro jako zadovoljen. Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. polpu. Ljubljana.
S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaz Rozanc, dokan v Mariboru.
Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. St. Pavel pri Preboldu.
Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Jrgovina z jestvinami in delikatesami
Peter Novak

Ulica Commerciale št. 7
TRST.

Priporoča se slavnemu občinstvu v mestu in na deželi za mnogo-brojen obisk in jamči za točno in najboljšo postrežbo.

Pošiljatve na deželo izvršujejo se točno in sicer po poštnem povzetju.

Čisto gosje perje po ceni!
5 kg.: novo sku-bljeno K 9.60, boljše K 12.-, beli mehki puh, sku-bljeno K 30.-, K 36.-
Pošilja se franko po povzetju. Zamena ali povrnitev dovoljena proti povratni poštnih stroškov.
Benedikt Sachs, Lobes 183. polta Pizen, Češko.

Salvator balzam (Liquer aromatic)

Najuspešnejše domače zdrailo proti trganju (migraene), zoboboli, glavoboli, zagrenju ter raznim želodčnim in črevnim boleznim; zdrai mater-nico, jači vid ter je v vsakem pogledu univerzalno domače zdravilo prve vrste. Cena omotu od 11 steklenic z navodilom 5 K ako se denar pošlje na spodnji naslov.

Kašelj zdravi hitro in temeljito od starih časov vže poznano do-mače zdravilo — Trpotčev sok.

Cena steklenici z navodilom, ako se denar naprej pošlje poštne prosto K 2.40.

NASLOV ZA NAROČBE:

LEKARNA H „SALVATORJU“
Fr. Riedl, VARAŽDIN kbr. 103.

Anton Sancin pok. Frana

TRST. — Ulica Barriera vecchia št. 11. — TRST.

Velik dohod fuštanja veleur v najnovejših risanjih.

Zaloga perila in imbotiranih pogrinal, zimskih srajc, srajc od fuštanja ter belih v velikem izboru kakor tudi ovratnikov in kravat. Vezivanje in moderci. Snovi od same volne za obleke za ženske. Blago za delavske hlače in izdelki za delavce.
Jako znižane cene.



Ivan Semulič

v Trstu, Piazza Belvedere (nova hiša)

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici kakor tudi po deželi, svojo bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno najfineje in drugih vrst pohištva dobrega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v vsaki množici. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena.

Zlatar

DRAGOTIN VEKJET

(C. Vecchiet).

TRST. — Corso št. 47. — TRST.

Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine in žepnih ur. — Sprejema naročbe, poprave srebrnih in zlatih predmetov ter poprave žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

Svoji k svojim!

Kašelj - Katari

Dobroznane katramnate paštilije Ravasini, koje se izdelujejo z izvlečkom kemično čistega norveškega katrama, imajo same na sebi že medicinsko moč, dobro zdravijo vsakovrsten kašelj, vse bolezni dihalnega organa ter zlasti odpravijo katare, bronhijalne, želodčne in črevesne zasklizenja.

Ena škatlica z navodilom 80 stot. Zahtevati je le paštilije z vžiganim imenom „Ravasini“ ter zavračati vsakovrstna ponarejanja. Po pošti pošilja proti povzetju najmanj 3 škatlice.

Glavna zaloga: Lekarna Ravasini v Trstu.

Vdobjavju se v TRSTU v lekarnah: Antoniazzi Škedenj, Biasoletto Ponterosso, Gmeiner ulica Giulia, Jeroniti ul. Caserma, de Leitenburg pri javnem vrtu Leitenburg trg S. Giovanni, Ficciola Barr. vecchia, Serravallo ul. Pesce, Suttina Corso, Vidali d. Vardabasso pri sv. Antonu nov.; v GORICI: Cristofaletti in Pontoni; na REKI: Prodani in Schindler. in v glavnih lekarnah v Avstro-Oger-keje.

Rudolf Aleks. Varbinek

zaloga glasovirjev

najboljših tu- in inozemskih tovarn

Borzni trg št. 2. II. nadstropje
(nasproti sladčičarne Urbanis).

Razposojevanje, menjava, prodaja proti takojšnjemu plačilu, kakor tudi na obroke.

Konkurenčne cene

„Gospodarsko društvo“ pri sv. Mariji M. zgornji
registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

VABILO
na
občni zbor
ki se bo vršil
13. februarja 1904. ob 7. uri zvečer
v društvenih prostorih
pri Sv. Mariji Magdaleni zgornji št. 98.

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsednika;
2. Poročilo tajnika;
3. Poročilo blagajnika;
4. Odobrenje letnega računa.
5. Volitve novega odbora in nadzor-nišva.
6. Razni predlogi in nasveti.

Na obilo udeležbo vabi

ODBOR.

Pavel Gastwirth
Trst, ulica Madonnina 3.
Zaloga pohištva, popolnih sob.
Dunaj—Trst.
Železno pohištvo, zrealo iz Belgije. — Podobe v izboru in tapetarija. — Ure, šivalni stroji za dom in obrt po najugodnejši hneae.

Pozor!
Podpisani je odprl v ulici S. Marco, št. 15 novo prodajalnico
svinjskega mesa.
V isti trgovini se vdobi vsakovrstna suha in sveža svinjina po zmernih cenah. Sv: Jakobskim Slovonom se priporoča
Joahim Roncel.

Alojzij Svagel
TRST - Ul. Farneto 8. - TRST
priporoča svojo zalogo jestvin, kolo-nijalij, vsakovrstnega olja, najfinej-estenine po jako nizkih cenah, ra-dajle moko, žito, kavo, sladkon.
Razpošilja blago tudi na deželo bodisi na drobno ali debelo.
Cenike na zahtevo franko.

Ljubitelji dobre čaše čaa, zahtevajte povsod najh-nejši in najboljši čaj sveta
INDRA TEA
Zmes najfinejšega čaja Kine, Indije in Cejlona. Pristen le v izvornih zavitkih. Zaloga je razvideti iz lepakov.

Ure od elektr. plaque zlata.

Samo 16 K



Kdor želi imeti natančno uro, naj si naroči zaupno pristno genfsko remont. uro od 14 karat. plaque zlata, koja ura je bila na zadnji pariski razstavi odli-kovana z največjim darilom. Te ure imajo neprekinljiv precizni-ski tek, katerega jam-čimo pismeno za 3 leta. Okrov ure obstoji iz treh odskočljivih po-krovec (savonette) je krasno opremljen, fino vdolben in graviran, mo-dernega ozkega faconu napravljen z novicizna deno popolnoma nespremljivo ameriškano goldin kovino in vrhu tega še prevlečen potom elektr. s 14 karat. zlatom. Ta ura se nič ne razloči od pristne zlate ki elja 200 K ter so jako: zlate in edino nadomestilo zlatih ur, ker obirže svojo vrednost. Da se te ure razsirijo, smo ceno možkim in ženskim uram postavili le na K 16.— frank. poštne in carice (prej so stale K 35.—). K vsaki uri dodi se etvij.

Krasna moderna verižica za moške ali ženske (ob jednem tudi za okoli vratu) od plaque zlata K 5.—, 8.— in 12.—.

Vsako uro, koja ne ugaja, se sprejme nazaj, tedaj nikak rizik.

S etovna znanost naše tvrdke kakor tudi vsak dan dohajajoča, rizna na pima in n knadna naročila jamčijo za resničnost tega, kar oznanjamo. Pošiljanje se vrši po povzetju ali pr dplačilu dotičnega zneska. Naročbe se imajo pošiljati na soino protok. tvrdko

M. FEITH, Dunaj, VII., Mariahilferstrasse 38.
Zaloga švicarske tovarne za ure „Chronos“.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital K 1,000.000
Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz. Fromene izdaja k vsakemu izrebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Daje predujme na vred. papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

Eskompt in inkasso menic. Bor-va naročila.

Podružnica v Spljetu (Dalmacija.)
Denarne vloge vsprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.